

Светски ден на здравјето 2024: „Моето здравје, мое право“

Светскиот ден на здравјето се слави секоја година на 7 април, одбележувајќи го основањето на Светската здравствена организација (СЗО) во 1948 година. Овој ден е посветен на подигање на свеста за критичните здравствени проблеми со кои се соочува светот и мобилизирање напори за нивно решавање.

Ширум светот, правото на здравје на милиони луѓе се повеќе е под закана.

Болестите и катастрофите се големи причини за смрт и инвалидитет. Конфликтите ги уништуваат животите, предизвикуваат смрт, болка, глад и психичка вознемиреност. Согорувањето на фосилните горива истовремено ја поттикнува климатската криза и ни го одзема правото да дишеме чист воздух, при што загадувањето на воздухот во затворен простор и надвор одзема живот на секои 5 секунди.

Советот на СЗО за Здравје за сите, утврди дека најмалку 140 земји го признаваат здравјето како човеково право во нивниот устав. Сепак, земјите не донесуваат и не спроведуваат закони за да обезбедат нивното население да има право на пристап до здравствени услуги. Ова го поткрепува фактот дека најмалку 4,5 милијарди луѓе, односно повеќе од половина од светското население не биле целосно покриени со основните здравствени услуги во 2021 година.

За да се одговори на овие видови предизвици, темата за Светскиот ден на здравјето во 2024 година е „**Моето здравје, мое право**“.

Овогодинашната тема беше избрана за да се залага за правото на секој, секаде да има пристап до квалитетни здравствени услуги, образование и информации, како и безбедна вода за пиење, чист воздух, добра исхрана, квалитетно домување, пристојни работни и еколошки услови и слобода од дискриминација.

Клучни пораки:

За јавноста

1. Знајте ги вашите здравствени права

Имате право на:

- безбедна и квалитетна нега, без никаква дискриминација;
- приватност и доверливост на вашите здравствени информации;
- информации за вашиот третман и информирана согласност;
- телесна автономија и интегритет.

2. Донесувајте одлуки за сопственото здравје

-Заштитете го вашето право на здравје како основно човеково право.

Секој треба да има пристап до здравствените услуги што му се потребни, кога и каде му се потребни, без да се соочи со финансиски тешкотии.

-Промовирајте го правото на здравје како суштински столб на нашите пошироки човекови права.

Почитувањето на нашето право на здравје значи почитување на нашите права за пристап до безбедна вода за пиење, чист воздух, добра исхрана, квалитетно домување, пристojни работни услови и слобода од насилство и дискриминација.

За владите

Секое министерство може и треба да донесе закон за остварување на правото на здравје во целиот опсег на сектори:

Финансии: Воведување на данок на тутун, шеќер и алкохол.

Земјоделство: Елиминирање на транс мастите; намалување на количината на антимикробни средства во земјоделско-прехранбениот систем за 30-50% до 2030 година.

Животна средина: Стопирање на субвенциите за фосилни горива и субвенционирање или ослободување од данок на чиста енергија и горива, како што е соларна енергија, хидроенергија.

Правда: Забрана на секакви форми на дискриминација.

Транспорт: Изградба на велосипедска инфраструктура, поддршка на пешаците.

Труд: Обезбедување на пристojна работа, работнички права и заштита и создавање на фер, еднакви и родово одговорни работни услови за работниците на трудот и за здравствените работници.

Социјални работи / социјален развој: Обезбедување на пристап до социјална заштита (на пр. здравствена заштита, пензии, бенефиции за невработеност) за да се намали ранливоста на домаќинствата од сиромаштија и од негативните влијанија на неочекуваните животни настани врз приходот, богатството или здравјето.

Здравство: Инвестирање во здравството, во здравствени системи способни да одговорат на глобалните здравствени предизвици и итни случаи. Обезбедување на право на здравје, и

обезбедување на здравствени услуги достапни, прифатливи и со добар квалитет за секого и секаде. Преориентирање на здравствените системи кон примарната здравствена заштита.

Дознајте ги здравствените потреби на населението и постапувајте според нив: собирајте, анализирајте, користете и следете податоци по возраст, пол, економска состојба, ниво на образование, место на живеење, раса и етничка припадност и други карактеристики и дејствувајте за исправување на здравствените нееднаквости.

Вклучи се

Ангажирањето на Светскиот ден на здравјето е од клучно значење за засилување на неговото влијание. Поединци, организации и влади можат да учествуваат преку организирање настани, водење здравствени кампањи, споделување информации и ресурси и застапување за политики кои даваат приоритет на здравјето за сите. Колективната акција може значително да влијае на глобалните здравствени политики и практики, поттикнувајќи напредок кон универзално здравствено покривање.

Светскиот ден на здравјето 2024 година под мотото „Моето здравје, мое право“ е повик за акција за секого и секаде. Тоа е можност да се обединат напорите за подобрување на здравствените резултати и постигнување здравствена еднаквост низ целиот свет. Со учеството на Светскиот ден на здравјето, придонесуваме за глобално движење кон поздрав, поправеден свет за идните генерации.

Изготвил:

д-р спец.Аксиња Гарбеска-Кебакоска